EUGEN BÂRSAN

ADEVĂRUL NAŢIONAL ÎN CONTEXTUL ISTORIEI

Gheorghe RĂDULESCU

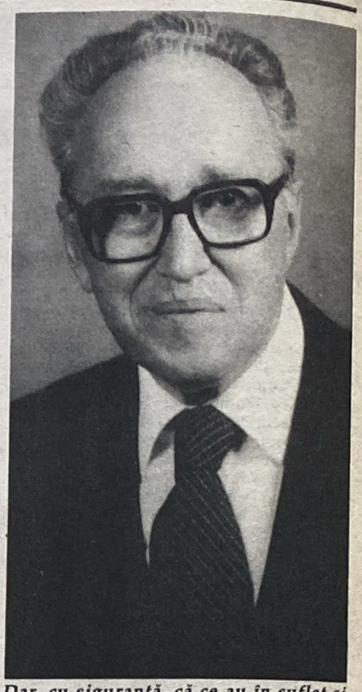

"Nu pot trăi decât numai acolo unde sunt Români" mi-a repetat de multe ori aceste cuvinte Eugen Bârsan. Ce înţelege redactorul şef şi autorul cronicii politice al ziarului *"Cuvântul Românesc"*, că, *"Nu pot trăi decât acolo unde sunt Români"*? Eugen Bârsan a fost şi a rămas profund legat de spiritualitatea românească, el s'a contopit, a pătimit, a sângerat, s'a bucurat, a trăit şi trăieşte intens orice mişcare, orice înălţare ori prăbuşire a neamului său. Pentru el, fiinţa lui face parte din fiinţa chinuită, din fiinţa de martir, dar şi de glorie a spiritului mereu în luptă şi rugăciune a poporului român. Originar de pe culmile Transilvaniei, din satul Retiş Sibiu, Eugen Bârsan s'a născut la 28 Februarie 1913. Primele două clase primare le face în comuna Retiş între anii 1920-1921 şi 1921-1922, iar următoarele două clase primare în oraşul Făgăraş între anii 1922-1923 şi 1923-1924. Din 1924 până în 1926, două clase le urmează la liceul *"Radu Negru"* din Făgăraş, iar din anul 1926 până la 1931 urmează cursurile liceului *"Principele Nicolae"* din Sighişoara. Din acest timp petrecut pe băncile liceului *"Principele Nicolae"*, Eugen Bârsan îşi aminteşte cu multă plăcere de profesorul de limba română şi filosofie - Horia Teculescu - profesor care a avut o deosebită înrâurire naţională şi culturală asupra tinerei generaţii de elevi. În toamna anului 1931, la insistenţa lui Ion Banea, Eugen Bârsan pleacă la Iaşi, unde devine student al Facultăţii de Drept, însă n'a întârziat mult pe plaiurile moldovene, deoarece în toamna anului 1932 se transferă la Facultatea de Drept din Bucureşti. Datorită activităţii sale în cadrul vieţii studenţeşti din capitală, Eugen Bârsan este ales în Comitetul de conducere al Centrului studenţesc Bucureşti, centru care avea ca preşedinte în acel timp pe cunoscutul şi valorosul Gheorghe Furdui, asasinat mai târziu în timpul dictaturii carliste. Tot în acel timp, Eugen Bârsan a deţinut şi calitatea de Preşedinte al studenţilor transilvăneni de pe Târnave. În Iulie 1934, Eugen Bârsan reuşeşte să salveze viaţa lui Corneliu Codreanu, deconspirând complotul lui Mişu Stelescu. După terminarea studiilor universitare şi susţinerea licenţei în Drept, din anul 1936 începe să practice avocatura la Sighişoara, însă din cauza evenimentelor politice în anul 1941, părăseşte ţara şi se refugiază în Occident. Având soarta Românului urmărit de fatalitate, în loc să devină liber, în Germania unde ajunge, nimereşte în lagărul de muncă dela Rostock, apoi în cunoscutul lagăr de concentrare dela Buchenwald.

După eliberarea din lagăr, începe pentru Eugen Bârsan exilul, un exil nu prea prielnic, întâi la München, în Germania, în lupta pentru existenţă, cu gândul însă mereu în ţară, aşteptând eliberarea României de hoardele sălbatice ale bolşevismului şi izgonirea comunismului, dar acest lucru era de durată, un timp care a ros şi a îngenuncheat pe mulţi Români care sufereau năpraznic în pribegie de dorul ţării lor.

Cu suferinţa strânsă în suflet, încărcat de doruri şi de obidă, în anul 1952 emigrează în Statele Unite ale Americii, căutându-şi mediul adecvat de adaptare în comunităţile româneşti stabilite în această ţară, văzând în aceste comunităţi un univers naţional care îi tempera spiritul zbuciumat şi-i dădea răgaz să poată munci. Pentru început, se stabileşte la Cleveland în Ohio, oraş care juca pe vremea aceea un fel de metropolă a elementului românesc. Conştiincios şi demn în concepţia sa, Eugen Bârsan nu admite să trăiască din ajutoarele particulare ori publice, nici din expediente, ci cu toată convingerea doreşte să trăiască din propria sa muncă şi nu se sfieşte ca din jurist şi intelectual elevat să fie la început un simplu muncitor în uzina Ford, la secţia turnătorie a întreprinderii. În anul 1957, Eugen Bârsan îşi schimbă domiciliul dela Cleveland la Chicago, unde în afară de serviciile pe care le îndeplineşte pentru susţinerea existenţei, este preocupat de activitatea sa pe care se simte obligat să o îndeplinească în cadrul comunităţii româneşti din Statele Unite şi din exilul românesc din afara graniţelor americane.

Astfel: în cadrul Episcopiei Ortodoxe Române dela Vatra Românească i se încredinţează funcţia de director cu programele cultural-artistice, care se desfăşoară în fiecare an în timpul Congresului Episcopiei Ortodoxe Române, în perioada de vară (Iunie-Iulie), programe ce au un conţinut variat şi bine gândit, cu un substrat naţional atrăgător şi captivant. Activitatea intensă a lui Eugen Bârsan se manifestă pregnant şi în cadrul Bisericii *"Naşterea Domnului"* din Chicago, unde a fost de nenumărate ori Preşedinte şi Vicepreşedinte al Comitetului Bisericii, participant şi orator distins al tuturor activităţilor culturale, nelipsit la sărbătorile naţionale ale Românilor, Eugen Bârsan a devenit un simbol al elementului etnic şi naţional din oraşul unde trăieşte, numele său fiind cunoscut peste tot unde se află Români. Încă din anul 1964, pune bazele unui post de radio românesc, fiind fondatorul, directorul şi susţinătorul acestui organism de informaţii cultural-politice, post de radio care are şi astăzi acelaşi ecou şi aceeaşi vigoare şi intensitate în prezentarea ştirilor şi a tuturor activităţilor româneşti, fie pe linie bisericească, culturală, ori social-politică din oraşul Chicago şi din România.

Cea mai mare realizare însă a lui Eugen Bârsan împreună cu George Bălaşu din Hamilton, Ontario (Canada) este înfiinţarea ziarului *"Cuvântul Românesc"*. In anul 1976, un ziar al elitei intelectualităţii româneşti, un ziar distins, de un înalt nivel cultural, un ziar de ţinută şi atitudine naţional-moral-politică, un ziar care astăzi a devenit obiectivul Românilor din ţară şi străinătate. Acest ziar cuprinde ştiri şi comentarii politice prezentate cu inteligenţă, cu competenţă şi răspundere de Eugen Bârsan (redactor şef) şi de George Bălaşu (directorul ziarului), apoi probleme cu conţinut religios, critică literară şi artistică, istorie, creaţii originale, comentarii pe diferite teme politice şi sociale interne şi internaţionale, pagină pentru Românii macedoneni, informaţii româneşti din ţară şi din străinătate, în acest ziar şi-au pus semnătura şi-au avut locul în mod constant Mircea Eliade, Vintilă Horia, Horia Stamatu, Mihail Fotin Enescu, Nicolae Petra, apoi Titus Bărbulescu, Pavel Chihaia, Camilian Demetrescu, Nicolae Novac, Dumitru Ichim, Ion Halmaghi, Sergiu Grossu, Zahu Pană şi mulţi alţi creatori şi cărturari de mare valoare, ale căror nume sunt prezentate şi astăzi în paginile acestui ziar.

Astăzi *"Cuvântul Românesc"* are circulaţie internaţională, din îndepărtata Australie, pe întreg continentul american, în toate ţările Europei şi Asia, pe toate teritoriile unde se află răspândiţi Români.

Specializat în interpretarea problemelor de politică-românească şi internaţională, articolele lui Eugen Bârsan din ziarul *"Cuvântul Românesc"* sunt scrise din perspectiva jurnalistului de profesie, care cu experienţă şi perspicacitate interpretează fenomenul social-politic, pătrunzând în esenţa lucrurilor, analizează şi dezvoltă elementul politic în discuţie, îi descifrează sensurile şi-l prezintă realist şi corect (marele merit al autorului) opiniei publice. Modest, spiritual şi clar văzător al situaţiilor politice, Eugen Bârsan îşi exprimă părerea în mod subtil şi discret printr'un subtext unde descoperim linia dreaptă de conduită şi adevăr pe care inteligent şi delicat o mărturiseşte.

Dar iată ce realizează Eugen Bârsan în articolul *"Crăciun 1985 şi lipsurile din ţară"* (din *"Cuvântul Românesc"*, Dec. 1985) referitor la deosebirile atât de evidente şi dramatice dintre sărbătorile de Crăciun, dinaintea invaziei pustiitoare comuniste şi acelea trăite în timpul prăpădului devastator - al - partidului unic, criminal: *"La baza acestei deosebiri e anti-dumnezeiescul din marxism, care lucrează la uzurparea lui Dumnezeu şi la punerea partidului în locul Lui. După ce acest anti-dumnezeiesc şi anti-om, prin măsuri sângeroase, a expropriat poporul de bunurile lui materiale cu scopul de a-l sărăci şi proletariza a urmat faza politică de expropriere a bunului sufletesc al aceluiaşi popor - credinţa în Dumnezeu -, de astă dată cu ţelul, ca sufletele stârpite de credinţă să poată fi ateizate. Lucrarea satanică, care a ruinat tot ce a fost bun în ţară, a dus implicit la văduvirea sufletului Românului de linişte şi de pace. Auto-spionarea şi "turnătoria" au devenit lucrurile cele mai promovate în România de sub regimul comunist.*

Dar pe de altă parte, ruina, privită sub aspect strict economic, a dus ţara încetîncet la o stare de sărăcie lipită pământului. În special de câtva timp, problema alimentaţiei sau a mâncării dela rău a ajuns la o fază de paroxism."

Pe drept cuvânt autorul sesizează satanismul promovat şi impus poporului român de către mafia diriguitoare, satanism impus poporului pentru a distruge elementul creştin şi naţional al neamului. Explicaţiile politice şi viziunea autorului îşi ating scopul scontat, ele ne lasă posibilitatea să ne însuşim faptul social, politic şi istoric, urmărindu-i traiectoria pe care o parcurge. Semnalăm apoi limbajul plastic, colorat şi semnificativ, limbaj care ne deschide un orizont pe cât de spiritual, pe atât de dramatic, deoarece interesul lui Eugen Bârsan este de a-l ajuta pe cititor să gândească şi astfel având la îndemână cugetarea se poate pătrunde pe calea înţelegerii până la calea depistării sensurilor enigmatice pe care le descoperim până la sfârşit cu răbdare şi raţionament. Astfel: articolul *"Semnificaţii negative de cauze sufleteşti"* (din *"Cuvântul Românesc"*, Feb. 1991) ne mărturiseşte un adevăr pe care suntem datori să-l luăm în considerare, deoarece este vorba de neamul şi ţara noastră care se află în dureroasă şi grea cumpănă: *"Cineva, din ţară, ne scrie: "Nici dacă ne-ar fi blestemat generaţii multe de strămoşi să trăim târându-ne, să vedem doar pământul, să nu putem vedea nici în stânga, nici în dreapta, nu ne-ar putea fi mai greu de înţeles ce s'a petrecut în ultimii 45 de ani şi ce se petrece acum cu neamul românesc". "Putem înlocui spusul de mai sus şi cu altceva. Istoria, cronicarii şi tradiţia vorbesc de Român ca de o fiinţă care ar fi fost născută în tinda bisericii, sub icoană.*

Românul din aceste zile nu arată deloc a fi plecat de acolo. Oare, de ce şi una şi de ce şi alta? În chip clar, pentrucă deceniile de stăpânire comunistă au adus neamului românesc mai mult rău decât toate secolele de ieri şi de alaltăieri. În ce constă, în principal, acest rău? Nu s'a golit doar cămara, ci s'a golit sufletul de esenţa lui. Umplându-se acest gol cu o decădere de nedescris. Iată, deci, cum se face că Românul n'a fost niciodată mai sărac ori mai decăzut sufleteşte ca acum. Onoare excepţiilor. Dar în pofida acestei crize prin care trece, neamul nu este lipsit de miracolul de a avea genii. Numai că, în fond şi fapt, îi lipseşte geniul care să-l scoată şi să-l ridice din starea în care se află. La fel, mai are din plin şi individualităţi. Dar e lipsit de perosonalităţi majore de ghid spiritual şi naţional. Câteodată neamul putea pune rânduială în suflete pustiite. De aşa ceva nici nu se vorbeşte şi nici nu se ocupă nimeni. Totul e concentrat la materie. Este în afară de orice discuţie că emoţiile de bucurie şi momentele de înălţare aduse de Revoluţie au fost, pentru suflete, speranţă. Din nefericire, o speranţă-iluzie care ca mai toate iluziile, se prăbuşeşte."

Român adevărat şi patriot desăvârşit, Eugen Bârsan se face ecoul suferinţelor, al strigătului de durere, de încătuşare a Românilor din teritoriile ocupate şi chinuite de netrebnicia opresorului din Răsărit, ecou ce se aude ca un zbucium de jale care răsună din tulnicul celor oropsiţi de peste apele învolburate ale Prutului zăbrălit, despărţitor îngenuncheat al Basarabiei şi al codrilor însângeraţi ai Bucovinei şi ai Ţinutului Herţa. Să-l urmărim pe autorul articolului în *"Strigăt după dreptatea istorică"* (din *"Cuvântul Românesc"*, Noembrie 1993).

"Este strigătul fraţilor noştri din Bucovina de Nord, din Ţinutul Herţa, din judeţul Hotin şi din Sudul Basarabiei, rupţi de ţară prin Pactul Ribbentrop-Molotov şi prin Ultimatumul dat României la 20 Iunie 1940. Acest strigăt este cu deosebire şi mai puternic şi mai disperat acum când se împlinesc 75 de ani dela Marea Unire Românească din 1918, în care Bucovina este înscrisă cu ziua istorică de 28 Noembrie.

Când în ţară şi în exil, în această lună se va sărbători Unirea Bucovinei cu Patria Mamă, bucovinenii rupţi din trupul ţării vor contempla amarul soartei lor legat de tragicul complex: satrapii moscoviţi au sfârtecat pământul României, ca după aceea să sfârtece şi pământul românesc răpit. O mare parte din el făcându-l cadou Ucrainei, pentru a sfărâma monolitul românesc din teritoriile răpite şi anexate.

Dar, cu siguranţă, că ce au în suflet şi gândire fraţii din anexiune, de ziua aniversării 28 Noembrie, e ceva mult mai mult decât o contemplare asupra soartei lor istorice. E strigătul: "Singura noastră salvare e la România!" Un strigăt de salvare în restabilirea dreptăţii istorice.

Un apel la intervenţii care să ducă la eliberarea teritoriilor româneşti de sub stăpânirea Ucrainei. Apelul la ajutorul de eliberare e adresat în general Românilor de pretutindeni şi în special Preşedintelui, Parlamentului şi Guvernului României să întreprindă demersurile necesare pe lângă ONU şi Republica Ucraina, prevalându-se de actul Final al Conferinţei dela Helsinki, privind posibilitatea modificării frontierelor pe cale paşnică. Dar, să vedem, cum răspund oficialii români strigătului după dreptate istorică, căutată de Bucovina de Nord, Ţinutul Herţa, judeţul Hotin şi Sudul Basarabiei? Din partea oficialilor, nici un răspuns pozitiv. Ei răspund pur şi simplu cu o înţelegere de lemn. Ba chiar mai rău, după cum vom arăta mai jos, pentrucă ei nu sunt făcuţi din aluatul istoric naţional-românesc, ci din aluatul marxisto-comunist ca şi Lenin-ul şi Stalin-ul de ieri." Şi mai departe în rticolul *"Vântul nebuniei"* (din *"Cuvântul Românesc"*, Iulie-August 1994), Eugen Bârsan înfierează şi stigmatizează nu numai pe conducătorii acaparatori şi perfizi ai Moscovei, ci şi pe actualii conducători ai Basarabiei, vânduţi intereselor ruseşti. *"Vântul nebuniei e un vânt satanic asupra lumii româneşti, încălţat în cizma rusească specializată în strivirea popoarelor şi încins în brâul rusesc care vrea să înfăşoare şi să strângă la pieptul Rusiei fostele republici sovietice între care şi Basarabia. Basarabia cea vândută de liderii dornici de putere folosind propaganda că Basarabenii ar fi altceva decât Români.*

Din 15 Ianuarie 1993, de când a luat fiinţă *"Cercul Cultural "Mihai Eminescu"* în cadrul Centrului Cultural la *"Bisericii Ortodoxe "Naşterea Domnului"* Eugen Bârsan activează cu aceeaşi râvnă şi pasiune ca întotdeauna, prin prezentarea de comunicări şi conferinţe, astfel: în 27 Martie 1993, de ziua Basarabiei, a susţinut o amplă comunicare despre istoricul acestei provincii româneşti, în 15 Mai 1994 a prezentat o lucrare despre *"Viaţa şi opera lui Titu Maiorescu"*, iar în 15 Ianuarie 1995 a conferenţiat despre opera politică a lui Mihai Eminescu. Toate aceste prezentări s'au bucurat de un meritat succes. Astăzi, Eugen Bârsan a fost ales Preşedinte de onoare al Cercului Cultural *"Mihai Eminescu"*.

Întreaga viaţă şi activitate a lui Eugen Bârsan a fost şi este axată pe spiritualitate, pentru el spiritualitatea înseamnă Dumnezeu şi Dumnezeire, pentrucă fiinţa noastră românească este strâns legată de Dumnezeu, dèci marile creaţii ale culturii româneşti sunt izvorite din voinţa şi forţa divinităţii, fiind îndreptate spre divinitate, ele nu pot fi decât eterne: *"Opera"* lui Eminescu, *"Istoria religiilor şi miturilor"* a lui Mircea Eliade, Sculptura Măiastră a lui Brâncuşi, Gândirea şi Creaţia *"Logică"* şi *"Metafizică"* a lui Nae Ionescu şi altele.

Urmărindu-şi cu perseverenţă obiectivul creator, Eugen Bârsan a realizat o operă pentru Neamul şi Ţara Românească, o operă îndreptată şi închinată spiritului etern românesc.